

E-páciensek Magyarországon

Digitális Egészségügyi Megoldások az Orvoslásban

LAKOSSÁGI FELMÉRÉS, 2021. DECEMBER

Gyorsjelentés a magyar lakosság digitális egészséggel kapcsolatos tudását, ismereteit, attitűdjeit, és szükségleteit felmérő reprezentatív kutatásról

ÖSSZEFOGLALÓ

A digitalizáció az egészségügyben is egyre inkább kulcsjelentőségű: az információkeresés és megosztás, a digitális eszközök használata ma már nélkülözhetetlenek. Mindemellett a digitális egészségügy nem csupán technológiai forradalmat jelent, hanem kulturális átalakulást is: az orvos–beteg kapcsolat, döntéshozatal, egészségmenedzsment megváltozását.

A magyarországi páciensek digitális egészségügyi megoldásokkal kapcsolatos országos, reprezentatív vizsgálatának legfontosabb megállapításai:

- A válaszadók 81,3%-a használja az internetet általában, közel 90%-uk egészséggel, betegséggel kapcsolatban is;
- Az internetes tájékozódás legfontosabb forrásai a weboldalak és a közösségi média;
- A válaszadók egyharmada ugyanakkor rendszeresen tájékozódik orvosi oldalakon és szakmai folyóiratokban is;
- Az e-receptet és az online időpontfoglalást használják a páciensek közül a legtöbben;
- A megkérdezettek közel fele kipróbálná a távvizitet, és szívesen venné, ha orvosa ajánlana neki hiteles weboldalakat, applikációkat és szenzorokat.

A kutatásunkból született gyorsjelentés alább olvasható, a részletes elemzéseket hamarosan publikáljuk!

E-páciensek Magyarországon

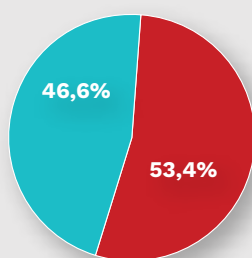
LAKOSSÁGI FELMÉRÉS A DIGITÁLIS EGÉSZSÉGGEL KAPCSOLATOS TUDÁSRÓL, ATTITÜDÖKRŐL, HASZNÁLATRÓL

Az „E-páciensek Magyarországon” 1500 fős országos, reprezentatív lakossági felmérése 2021. október 5-13. között zajlott a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetének Digitális Egészség munkacsoportja vezetésével. A kutatás az OTKA -FK 134372 számú kutatási alapprogram keretében valósult meg. A kutatás vezetői: Dr. Gyórfy Zsuzsa és Dr. Girasek Edmond.

Módszertan: CATI, telefonos kérdőíves kutatás, 1500 fő megkérdezésével, országos, reprezentatív mintán (nem, kor/korcsoport, iskolai végzettség, településtípus alapján kvótázva). Az adatfelvételt az Ipsos Zrt végezte.

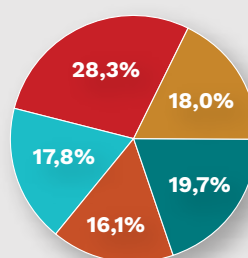
DEMOGRÁFIAI ALAPADATOK

Mi az Ön neme?

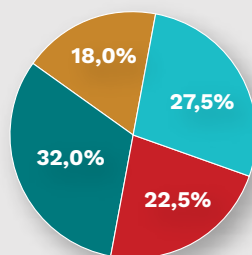
■ Férfi ■ Nő

Ön melyik korcsoportba tartozik?

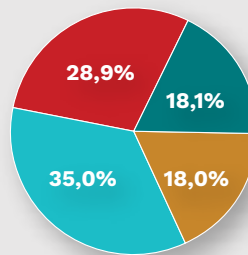
■ 18-29 éves ■ 30-39 éves
■ 40-49 éves ■ 50-59 éves
■ 60 éves, vagy idősebb

Mi az Ön legmagasabb befejezett iskolai végzettsége?

■ 8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettség
■ szakmunkásképző, szakiskola
■ gimnázium, szakközépiskola
■ egyetem, főiskola vagy magasabb

Mi az állandó lakóhelyének típusa?

■ Budapest
■ Megyeszékhely, megyei jogú város
■ Város
■ Falu, község

EGÉSZSÉGI ÁLLAPOT ÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELE

Bár a válaszadók közel 90%-a értékelte nagyon jóra, jóra vagy közepesre az egészségi állapotát, 48,2%-uk beszámolt hosszan fennálló krónikus megbetegedésről.

A válaszadók közel fele évente többször igénybe vesz egészségügyi ellátást, 25%-uk havonta többször is.

MILYEN ÉRZÉSEKET VÁLT KI A DIGITÁLIS EGÉSZSÉGÜGY KIFEJEZÉS?

A megkérdezettek közül összességében inkább semleges vagy pozitív érzéseket vált ki a digitális egészség:

- semleges: 48,7%,
- jó vagy nagyon jó: 37,11%,
- rossz vagy nagyon rossz: 14,2%

HONNAN ÉS HOGYAN TÁJÉKOZÓDNAK A BETEGEK A DIGITÁLIS TÉRBEN?

A válaszadók 81,3%-a használja az internetet általában, közel 90%-uk egészséggel, betegséggel kapcsolatban is.

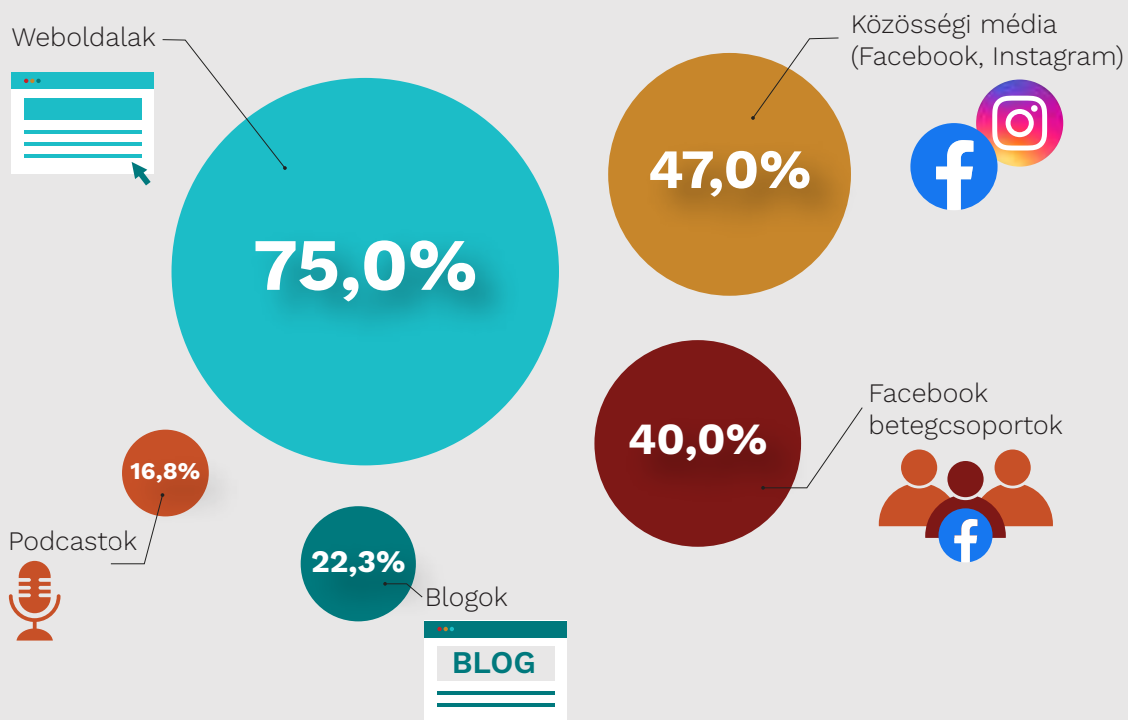
Internet használat egészséggel, betegséggel kapcsolatban:

- naponta 13%,
- hetente 22,6%,
- havonta 29,5%,
- és alkalmilag 29,5% keres információkat.

Az egészséggel kapcsolatos információk keresésében az internetet nem használó válaszadók közel felének nyújt segítséget családtag, rokon, barát.

MILYEN GYAKORISÁGGAL KERESNEK EGÉSZSÉGI KÉRDÉSEKSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓKAT AZ EGYES FELÜLETEKEN?

A válaszadók többféle csatornán keresztül is informálódnak egészségi kérdésekkel kapcsolatban (egyszerre több válasz is megjelölhető).

Az emberek átlagosan 2,75 féle internetes forrásból tájékozódnak egészségügyi témákban.

Megjelennek az e-páciensek?

A válaszadók egyharmada orvosi oldalakon (31,1%), illetve szakmai folyóiratokban tájékozódik (25,5%).

Mikor használjuk az internetet?

- Orvoshoz fordulás előtt: 21,4%
- Orvoshoz fordulás után: 6,7%
- Orvoshoz fordulás előtt és után: 28,6%

DE: a megkérdezettek **43,2 %-a NEM használja az internetet**, amikor problémájával orvoshoz fordul: vagyis sokan akkor használják, ha nem akarnak, vagy nem tudnak orvossal konzultálni!

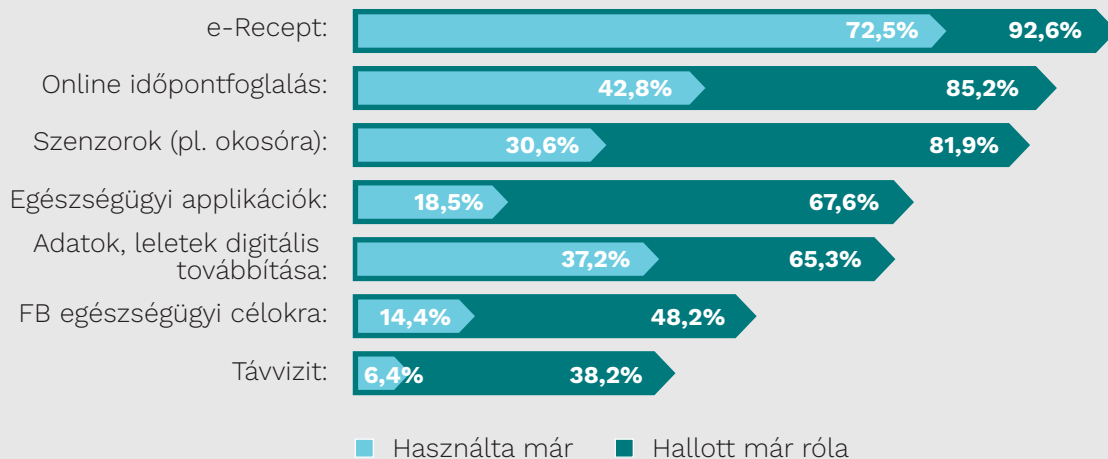
Megjelennek az e-orvosok?

A betegek szerint, orvosaik alapvetően jól fogadják pácienseik internetes információ keresését:

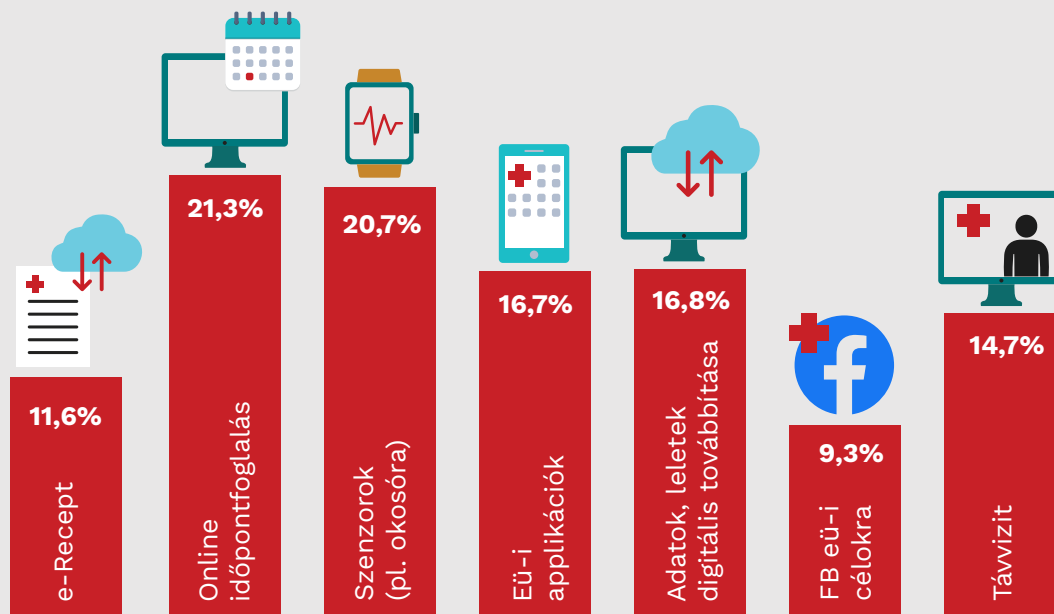
- nem kedveli: 20,8%,
- közepesen fogadja: 31,8 %,
- jól / nagyon jól fogadja: 31%,
- nem tudja: 17%

DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

Milyen digitális technológiákról hallottak, és melyeket használtak már a páciensek?

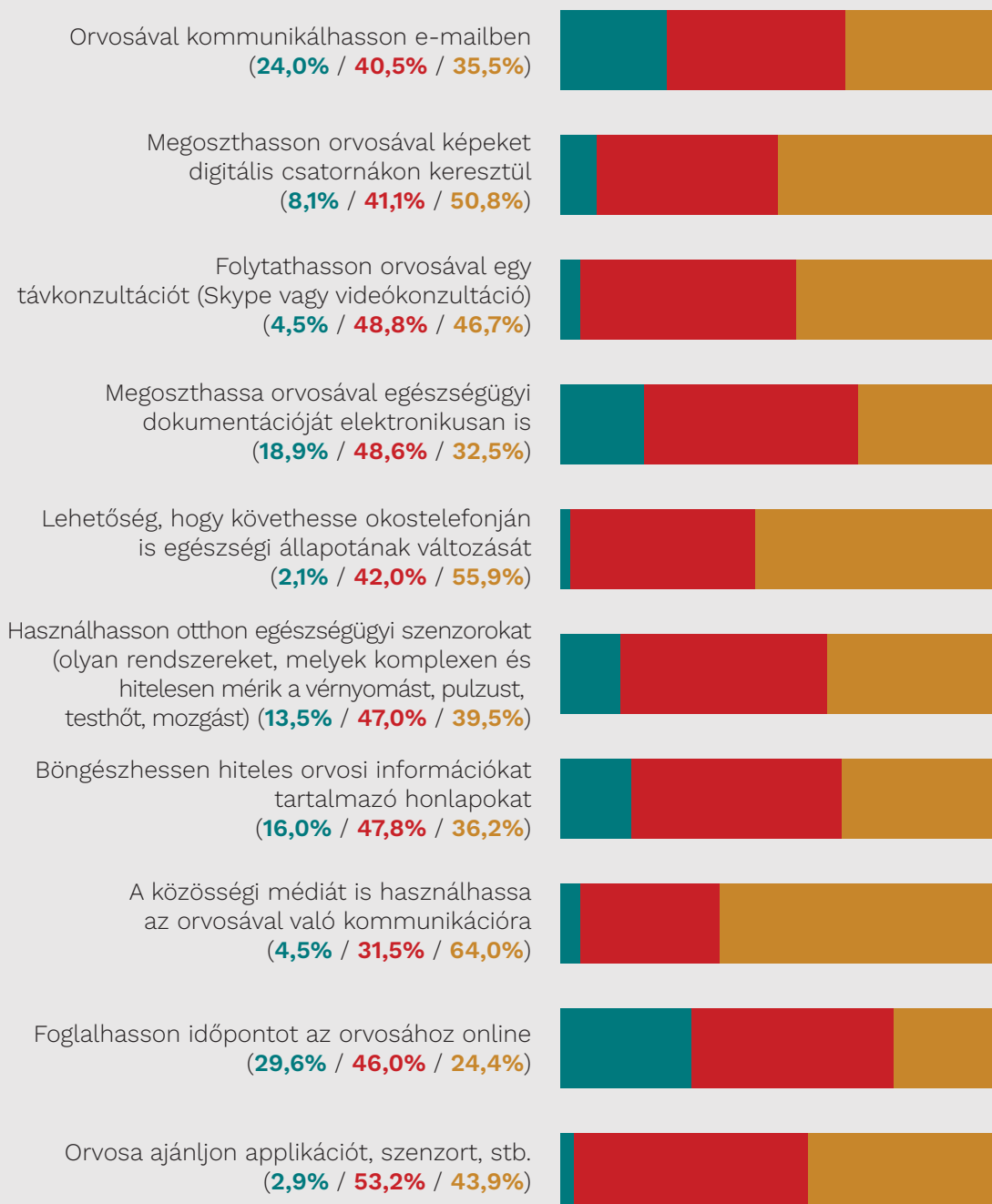
Milyen digitális technológiákat szeretnék használni azok közül, amelyeket még nem próbáltak ki?

MIRE LENNE IGÉNYE A PÁCIENSEKNEK?

Az alábbi lehetőségek közül melyeket használja és melyeket használná, ha lehetősége lenne rá?

- Használja / használta már
- Nem használja, de használná, ha lehetősége lenne rá
- Nem használja és nem is akarja

MIÉRT LENNE JÓ DIGITÁLIS ESZKÖZÖKET HASZNÁLNI EGÉSZSÉGGEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKBEN, PROBLÉMÁKBAN?

A páciensek azt remélik, hogy javul az orvos-beteg kommunikáció a digitális eszközök használatától, emellett kényelmes, gyors megoldás, és időt lehet vele spórolni. Elősegíti a páciensek jobb bevonódását a gyógyítási folyamatba és csökkenti a felesleges orvos-beteg találkozások számát.

DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁNAK ELŐNYEI

- Kényelmes (90,2%)
- Időt spórolhat meg vele (88,8%)
- Csökkentik a személyes orvos-beteg találkozások számát (83,3%)
- Javítja az ellátás hatékonyságát (74,8%)
- Elősegíti, hogy a páciensek jobban együttműködjenek a gyógyítási folyamatban (73,1%)
- Javítja az orvos-beteg kommunikációt (70%)
- Páciensek gyorsabban juthatnak egészségügyi ellátáshoz (69,8%)
- A pácienseket jobban bevonják az orvosok a gyógyulás folyamatába (63,2%)
- Javítja az ellátás biztonságát (62,8%)
- Növelhetik az ellátás minőségét (48,5%)
- Csökkenthetik a hibák elkövetésének esélyét (39,5%)

MELYEK LEHETNEK A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁNAK HÁTRÁNYAI?

A válaszadók úgy vélik, hogy a személytelen orvos-beteg kapcsolat, az adatok félreértelmezése, és a technikai nehézségek mind az ellátók, mind pedig a betegek részéről jelenthetik a legnagyobb hátrányt.

A páciensek legjobban az ellátás elszemélytelenedésétől tartanak illetve attól, hogy rosszul értelmezik a velük megosztott egészségi állapotukra vonatkozó adatokat. Komoly kérdésként merülnek fel az esetleges technikai nehézségek, mind a az ellátók, mind pedig a páciensek részéről.

DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁNAK HÁTRÁNYAI

- Személytelenné válik az ellátás (76,1%)
- Páciensek rosszul értelmezik a velük megosztott egészségi állapotukra vonatkozó adatokat (72,3%)
- Hibás technológia a páciensek gyógyulását veszélyeztetheti (68,5%)
- Frusztrálttá teszi a pácienseket/orvosokat / nem lesznek elégedettek a betegek (65,4%)
- Orvosok adminisztrációs terheinek növekedése (62%)
- Személyes adataim kevésbé vannak biztonságban (58%)
- Túldiagnosztizáláshoz vezethet (kisebb betegségeket hamarabb kiszűrve nagy számban megnövekedhet az ellátandók száma és ezzel az egészségügy terheltsége) (52,8%)
- Növeli az orvosok kiegészének lehetőségét (45,2%)
- Csökken az ellátás minősége (34,3%)

NŐK, MINT DIGITÁLIS EGÉSZSÉGMENEDZSEREK?

A női válaszadók gyakrabban keresnek egészséggel, betegséggel kapcsolatos információkat, és ők azok, akik a keresésekben inkább igénybe vesznek segítséget. Nagyobb arányban keresnek a különböző közösségi média platformokon segítséget és nagyobb eséllyel tagjai online betegközösségeknek. A nők jelezték nagyobb arányban, hogy orvosi keresőfelületeket, szakmai folyóiratokat használnak. A YouTube és az egyéb videómegosztó oldalak viszont a férfiak terepei.

Nagyobb arányban használják az online időpontkérést, az e-receptet és a telemedicinát gyakrabban emaileznek az orvosukkal, osztanak meg képet, leletet egyéb elektronikus dokumentációt. Nagyobb arányban jelezték, hogy szeretnék, ha orvosuk hiteles weblapokat, applikációkat, szenzorokat ajánlana.

Bár nagyobb körökben a digitális egészség használat ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy elégedettek vele. Nagyobb arányban jelzik, hogy a digitális technológiák használatával személytelenebbé válik az orvos-beteg kapcsolat, rosszabb minőségűvé válhat az ellátás, hogy túl- és félrediaosztizáláshoz vezet és általában a technológiai nehézségek veszélyeztethetik a biztonságos ellátást.

ÉLETKOR, ISKOLAI VÉGZETTSÉG ÉS TELEPÜLÉSTÍPUS, MINT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK

A fiatalabbak és a magasabb iskolai végzettségűek nyitottabbak és tájékozottabbak a digitális egészségügyi megoldásokkal kapcsolatban.

60 éves kor alatti korcsoportokban nem látható érdemi különbség sem tájékozottságban, sem használatban, azonban a 60 körül életkor vízválasztónak tűnik.

A magasabb iskolai végzettségűek kevésbé használják a közösségi médiát, mint egészségügyi információforrást.

A magasabb iskolai végzettségűek inkább használják a weboldalakat, és az alacsonyabb iskolai végzettségűekhez képest kevésbé gyűjteneik egészséggel kapcsolatos információkat közösségi médiából. A magasabb iskolai végzettségűeknél jelentősen magasabb a tudományos szakirodalmi keresőoldalak használata. Az megállapítható, hogy a COVID-on átesettek szignifikánsan több internetes információforrást használnak egészségügyi célra.

Aki több digitális egészségügyi megoldásról hallott, több forrásból tájékozódik egészségügyi témában, és magasabb iskolai végzettségű, az a digitális egészségügyi megoldásokban több előnyt lát.

Minél kisebb településen él valaki, annál rosszabbnak ítéli meg az egészségi állapotát, a települési lépcsőn felfelé haladva javul az egészségi állapot szubjektív megítélése.

A településtípus nem meghatározó abban a tekintetben, hogy mennyi és milyen digitális egészséggel kapcsolatos eszközről hallottak a válaszadók, ugyanakkor a falvakban élők szignifikánsan kevesebb digitális eszközt használnak egészségügyi célra.

Az online információforrások változatosságában, digitális egészséggel kapcsolatos előnyök illetve hátrányok megítélésben, sőt az online egészségügyi információkeresés gyakoriságában sem mutatható ki szignifikáns különbség településtípus szerint.

